Sagdynyň «Gülüstanyndan»

Category: Kitapcy,Sözler
написано kitapcy | 26 января, 2025
Sagdynyň "Gülüstanyndan" SAGDYNYŇ “GÜLÜSTANYNDAN ”

 Diline eýelik edip bilmän ýörenlerden bir künçde geplemän oturan kerlerdir lallaram ybalydyr.

 Bilýärmiň, agyzdaky dil nedir, eý, akyl eýesi? Dil – senetçileriň dükanynyň açary ýaly bir zat dälmi? Her kim dükanynyň gapysyny açyp, öz harydyny görkezýär. Içerdäki göwherçimi ýa-da jerçimi – gapy ýapykka bilip bolanok.

 Akyllynyň öňünde dymmak terbiýäniň nyşanydyr welin, sen ýeri gelende sözlemäni hem bil. Iki zada ynsanyň jyny atlanýandyr: bir-ä geplemeli ýerde agzyňa suw alan ýaly bolmak, birem dymmaly ýerde lakgyldap oturmak.

 Merdi-meýdan bolanyňda-da, söweşer bolsaň ýa-ha gaýdyp saňa zerurlygy bolmajak, ýa-da gaçyp gutulyp biljek adamyň bilen söweşgin.

 Oýlan, ondan soň sözle we sözüňi “tamamla” diýdirtmezden owal tamamla.

 Ynsanyň haýwandan artykmaçlygy – sözlemekdedir. Emma bilip sözlemekdedir. Sözleýän sözüňi bilmeýänden ýene-de haýwan artykmaçdyr.

 Syçan tutýan wagtynda pişik arslandyr, emma gaplaňy görende özi syçana döner.

- Haýyr üçin sözlenen ýalan gep agzalalyk getirjek çyn gepden gowudyr.

- Her sözi patyşaga ýetýän kişiniň gowulykdan özge aýdan ýekeje sözi-de ile zeleldir.

- On derwüş bir kilime sygar-da, iki patyşa bir yklyma sygmaz.

- Hak bendesi bir çöregiň ýarysyny iýse, beýleki ýarysyny ýoksullara berer. Patyşalar ýedi ülkäni alsalar-da, göwünleri ýene bir ülkäniň höwesindedir.

- Zanny ýaman bolan kişi ýagşylaryň nuruny kabul etmez. Bolgusyza terbiýe berjek bolmak – gümmezde hoz goýjak bolýanyňky ýaly gury bir kösençdir.

- Şor toprak sünbül öndürmez. Ýamanlara ýagşylyk etmek – ýagşylara ýamanlyk etmek ýaly bir zatdyr.

- Men hiç kimiň göwnüne degmejeg-ä bolýaryn, belki muny başararynam. Emma şu göriplere näme etsemkäm? Ol görgülilere degseň-degmeseň, özleri jepa-ezýet içinde…

- Nygmat içindekäň dostlukdan söz açyp, “doganjygym” diýýäni dost saýmaga howlukma. Dost – dostunyň goluny perişan, biçäre wagtynda tutan adamdyr.

- Mazlumyň ýanan ýüreginiň tütüni häzir duýulmasa-da, magşar gününde onuň zalyma etjegi – ýanar oduň öz üstüne düşen çig ýüzärlige etjeginden beterdir.

- Her pursat saňa güler ýüz beren ynsandan şu uzak müddetiň dowamynda birki gezek käýiş eşitseň, oňa tagapyl etmegiň gerek.

- Ýa-ha munuň dünýesinde owwaldan wepa ýok, ýa-da bu eýýamda wepa galmandyr, ony bilmedim. Ýöne ok atma ylmyny senden öwrenip-de, iň soňunda ýene özüňi nyşana almajak adamlar şu zamanda gaty az ýaly bolup dur.

 Goýun çopan üçin däldir. Gaýtam çopan goýunlaryň hyzmatynda bolmak üçin getirilýär.

 Öz çöregiňi iýip, arkaýyn oturmak – altyn kemer dakynyp, hyzmatda gol gowşuryp durmakdan has lezzetlidir.

 Özgeleriň aýbyny seniň öňüňe getirip dökýän adam seniň aýbyňy-da özgelere hökman birme-bir ýetirýändir.

 Allanyň gapysyndan kowlan bende her ýana ylgar. Emma Onuň çagyran bendesi hiç kimsäniň gapysyna ylgamaz.

 Pos gemren demriň kesmegini ýag çalyp giderip bolmaz. Ýüregi gara öwüt bermegiň nä peýdasy bar? Çüý demirden bolany bilen daşa girýärmi näme?

 Abadan günüňde ýykylan-entäni golda. Ýoksul göwnüni almak belany başdan sowar. Dilegçi ýalbaryp-ýakaryp durka, oňa bir zat ber. Ejize göwnüňden çykaryp bermedik zadyňy soňra bir zalymyň zor bilen gaňryp almagy mümkindir.

 Allany tanaýan bir kesekä Oňa keseki bolan müň garyndaş pida bolsun!

 Içiňi hörek bilen doldursaň, ol ýerde magryfet nuruny görmän geçersiň. Burnuňa çenli tym-tykyz dolanyň üçin hikmet babatda boşsuň.

 Dünýä malymyz ýokmy – dert-alada galýarys; bar bolsa – göwnümizi şoňa baglaýarys.

 Ýoksulyň sabry baýyň yhsanyndan sogaplyrakdyr

 Edýäni aýdýanyna eýermeýänem bolsa, okumyş kişiniň sözüni diňle. Ketjal nadanyň laplary boşdur. Ukudaky biri uklap ýatany nädip oýandyrsyn?

 Ümmülmez deňiz daş atanyň bilen bulanmaz. Gaharlanýan aryf heniz ýalpak suwdur.

 Bir zelele duçar bolanyňda sabyr eýle. Çünki bagyşlamak

bilen günäden saplanarsyň. Barybir her närsäniň soňy toprakdyr, onuň üçin toprak bolmadan öňünçä toprak bolaýgyl.

 Dana sözlemese zelel geljek pursatda söze başlar we iýmese jany horlanjak wagtda lukma el uzadar. Onuň üçin her sözläni hikmet bolar, her iýeni saglyk bolup siňer.

 Adam az iýmegi adat edinse, her gelen kynçylyga aňsat döz geler. Bol-telkilik içinde bakyp-bejerilen kişi sähelçe şata çydaman, zeýrenip öler.

 Ýüzünden gar ýagýandan hiç zat haýyş etme – gaýtam pes gylygyndan ynjarsyň. Göwün gamyňy birine aýdar bolsaň, ýüzüni göreniňde rahat tapan adamyňa ayt.

 Kä ejiziň eline kuwwat geläýse, ejizleriň goluny gaňryp tutaga-da, towlap başlamasy bardyr.

 Nebis azsa, akylly adamyňam gözüni baglaýar. Tamakinçilik guşy-da, balygy-da duzaga düşürýär.

 Birewiň ýüregine kine salan bolsaň, soňundan şol kişä ýüz dürli ýagşylyk edenem bolsaň, şol ýeke kinäniň öjünden ägä bolup gez. Peýkam ýaradan çyksa-da, ýürekde awusy galandyr.

 Eger bir göwne degen bolsaň, seniňem göwnüňe hökman degler. Gowusy gala diwaryna daş atma, çünki galadan-da daş gelip biler.

 Dostlarymyň söhbeti maňa agyr düşýär. Çünki olar meniň bolar-bolmaz häsiýetlerimi hem hil bir zat edip otyrlar. Kemçiligimi ussatlyk hasaplaýarlar, tikenimi gül saýýarlar. Hany, siz nirede, meniň aýbymy ýüzüme basýan içýakgyç duşmanlarym?

 Göwne ýaran her zat göze hem hoş ýakýandyr.

 Adam gara nebsini ýeňip, şeýtanyň şerinden dynyp biler. Emma şonda-da oňa kümsügiň gara gümanlaryndan gutulma ýokdur.

- Bir närsä ýa-da bir kişä aňsat-aňsat göwün baglama. Çünki göwün baglamak aňsat-da, soň aýrylmak kyndyr.

- Hemmäňiz öz aýyplaryňyzyň hammalysyňyz. Özgeleriň ýetmezçiliklerini gözläp, azar edinip ýörmäň.

- Her işde özüňden üstün kişini tapsaň, muny amatly pursat saý. Özüň bilen bir gürpdäkilere wagtyňy sarp etmejek bol.

- Bir ýoksuz ýek görülýän ýüz dürli işi etse-de, bulary bilip ýörenem, ýaýradyp ýörenem kän bolmaz. Emma soltanyň eden ýekeje betnam işi bütin ülkä aýandyr.

- Manysynyň her jähetden dogry boljagyny ölçäp-dökmän söz sözleme. Gaýtargysynyň gowy bolmajagyny bilýän sözüňi-de aýtma.

- Ýer ýüzüniň iň kiçijik dagy – Turdur. Emma Allanyň huzurynda iň belent bolanam ýene şoldur.

- Adam ogullary bir göwräniň agzalarydyr. Sebäbi diýseň barysy şol bir gönezlikden ýaradylandyr. Pelek şol agzalaryň birine dert getirse, beýlekisiniň höziri gaçar. Eý, özgeleriň derdini ünji edinmeýän! Saňa ynsan diýmek ýaraşmaz…

- Bakjanyň gülünde beka (bakylyk), gül möwsüminde wepa ýokdur. Onuň üçin danalar aýdypdyrlar: “Paýany bolmadyk zat göwün baglanyňa degmez” diýip. Sözler